

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •
ILLUSTRERADT MAGASIN

25:TE ÅRG.

DEN 3 FEBRUARI 1924.

N:o 18.

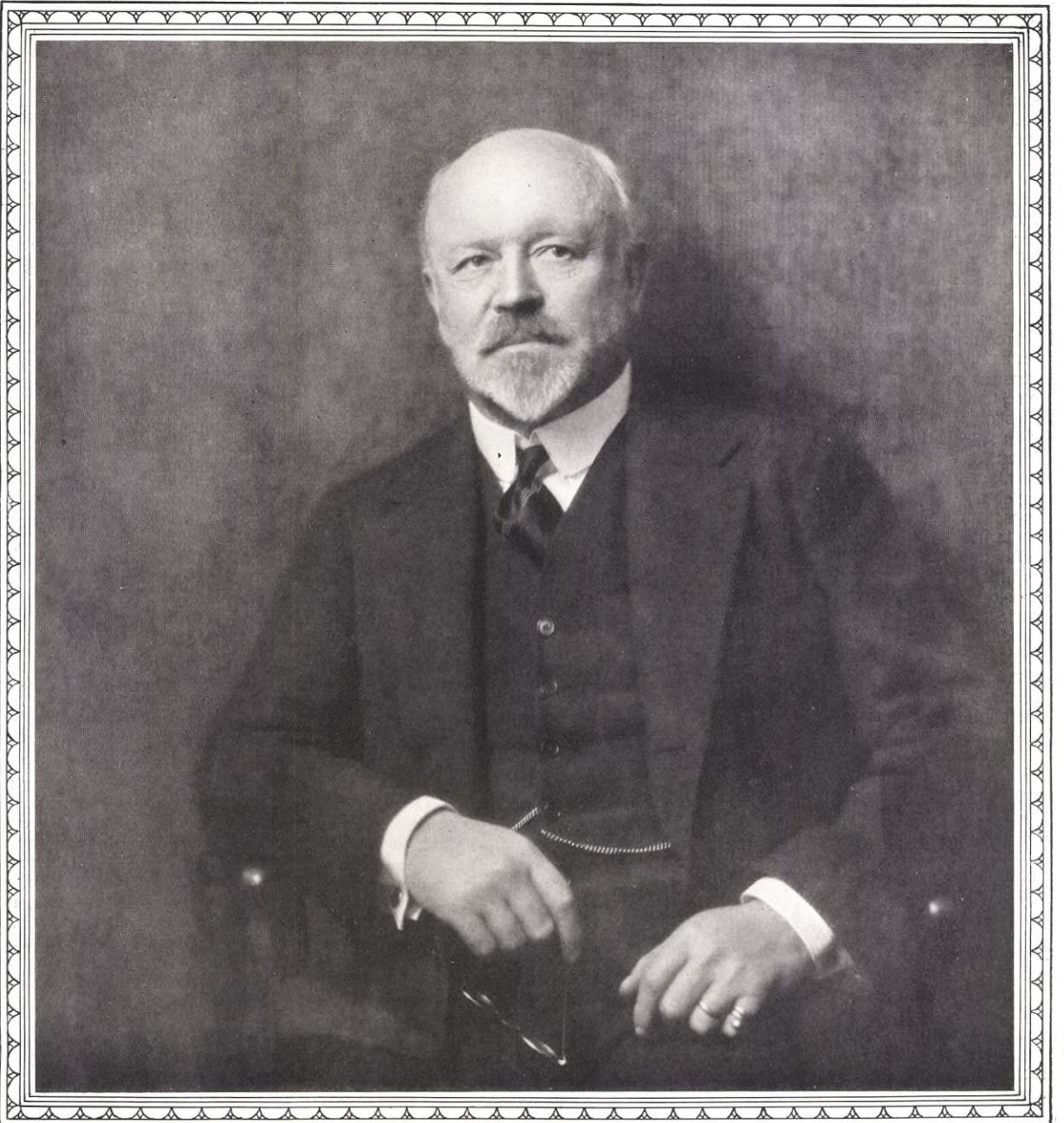

Foto. Goodwin, Sthlm.
Klisché. Aug. Sjöbergs Klischéanst., Gbg

Theodor Adelswörth

Svensk vinter.
Efter Foto.

Då svenska riksdagens interparlamentariska grupp den 22 januari höll sitt årsmöte och omvalde frih. Th. Adelswärd till sin ordförande, kunde denne fira sitt tioårsjubileum som gruppens präses. Denna hederspost tilldelades honom nämligen första gången år 1914 på själva tröskeln till världskriget och han har sedan dess på ett oöverträffligt sätt förvaltad den till heder för sitt land icke mindre än för sig själv. Betecknande för det anseende han förvärvat sig på den mellanfolkliga fredsörelsens område är, att ungefär samtidigt med hans omval här hemma ingick underrättelse, att man i Ungern hoppas få hälsa honom som av Nationernas Förbund förordnad finanskontrollör vid den internationella ekonomiska hjälpaktion i rekonstruktionsarbetet man där förväntar efter det lyckade föredöme, som redan givits i Österrike. Ehuru visshet ännu icke vunnits, huru härmed förhåller sig, låter uppgiften i sig själv icke osannolik. För ett uppdrag av denna art har frih. Adelswärd helt visst de bästa förutsättningar.

Axel Theodor Adelswärd är född den 13 oktober 1860 i Hyllinge församling i Östergötland som äldste son till godsägaren friherre Axel Reinhold August Adelswärd och hans maka Augusta Charlotta Theodora Berg. Efter att ha avlagt mogenhetsexamen som privatist vid Nya elementarläroverket i Stockholm år 1878 ägnade han sig åt tekniska studier och uppehöll sig de tre följande åren som elev vid Tekniska högskolan för att därefter år 1883 övertaga disponentbefattningen vid baroniet Adelswärd, Adelsnäs och Åtvidaberg m. fl. egendomar, vars innehavare han blev vid ingången av år 1901.

Här firade frih. Adelswärd som teknisk och industriell ledare sina första triumfer. Jordbruket omplades till modernare drift, jordförbättringar och nybyggnader verkställdes och den på detta gamla förnämliga fideikommiss väl bevarade skogen blev verkligt rationellt tillvaratagen. Till en början anlades ett modernt sågverk (1883), härpå följde några år senare (1891) en snickerifabrik, som något senare utvidgades för tillverkning av s. k. amerikanska kontorsmöbler, vilket blev uppslaget till en verklig stordindustri, den enda i sitt slag i hela Europa, och härtill kom än vidare en tillverkning av vagnshjul efter likaledes amerikanska metoder, som snart även antog ansevärd mått. Ytterligare igångsattes en armaturtillverkning, vilken sedermera överläts åt Nordiska armaturaktiebolaget, och upprättades en mekanisk verkstad med järnvägsapparater som specialtillverkning. År 1897 vidtogos särskilda åtgärder för anläggning av egna hem för arbetarna, ett utslag av de starka sociala intressen, som besjälade ledaren. Då han själv tillträtt fideikommisset, ombildades de olika företagen till aktiebolag och samsamslagos slutligen år 1906 till A.-B. Åtvidabergs förenade industrier, vilket kraftigt främjade utvecklingen av Åtvidabergs synnerligen blomstrande municipalsamhälle under frih. Adelswärds personliga ledning, som det fortfarande hade förmånen åtnjuta. Omnämnas bör i detta sammanhang de synnerligen stortade fruktträdplanteringarne på Adelsnäs, vilka år 1901 förenades med en trädgårdsskola, den då ojämförligt främsta i riket, som år 1903 även tilldelades statsunderstöd.

Efter denna omfattande och framgångsrika praktiska verksamhet gjorde frih. Adelswärd år 1906 sitt första inträde i det parlamentariska livet som representant för Åkerbo, Bankekinds och Hanekinds domsaga. Redan från början väckte han en icke ringa uppmärksamhet genom sin självständiga hållning i olika storpolitiska frågor. Han var proportionalist och motarbetade i enlighet härmed det Staaffska rösträttsförslaget år 1906, men ogillade ävenledes det Lindmanska av år 1907 såsom "absolut dåligt och förkastligt" och framlade i stället ett konsekvent genomfört representationsförslag på den allmänna rösträtts grund. Han lade i övrigt i dagen stort intresse icke blott för näringspolitiska frågor (gruvgeologiska undersökningar, planmässig försöksbearbetning av gruvfyndigheter, ett särskilt kommunikationsdepartement m. m.), utan även för sociala. Han förordade så-

lunda en reform av folkskolan, ägnad att göra den på en gång till bottenkola och mera praktisk, han tillstyrkte en utredning angående maximalarbetsdag för industriarbetare och bekämpade den för fackföreningsrörelsen hinderlig ansedda s. k. lex Hildebrand. En följd av hans självständiga hållning blev, att han år 1908 icke omvaldes till riksdagsman, men år 1911 gjorde han sitt återinträde i Andra kammaren på Frisinnade landsförenings program som representant för Östergötlands läns södra valkrets och förvärvades av Karl Staaff till finansminister i hans andra ministär. Som sådan deltog han i genomförandet av viktiga reformer, framförallt den nya arbetarskyddslagstiftningen och brännvinsförsäljningsmedlens indragande till staten samt bildandet av rusdrycksfonden. Icke utan svårigheter fick han även till stånd — om också endast med tillhjälp av kompromiss — den ännu gällande ordningen beträffande sockerskatt och sockertull, en fråga, som nära nog medfört ministärens fall. Även efter dennas avgång tog han en bemärkt del i det politiska livet och hörde 1916—17 till dem, som drevo den skarpaste oppositionen mot den Hammarskjöldska regeringen både med avseende på dess inrikes- och utrikespolitiska hållning. Sedan år 1920 tillhör han Första kammaren som frisinnad representant för Östergötlands län och har som sådan bl. a. haft säte i konstitutionsutskottet och särskilda utskottet angående Sveriges anslutning till Nationernas förbund, efter att förut av Andra kammaren ha varit placerad i talmanskonferensen (1918—19), bankoutskottet (1915—17) och de särskilda kristidstillägs- och vattenlagsutskotten (1917 och 1918).

De senare åren har frih. Adelswärd emellertid alltmera framträtt som fredssträvandenas särskilde målsman. Som förut nämnt valdes han redan 1914 till ordf. i interparlamentariska unionens svenska grupp. Han var ävenledes en verksam medlem av den på initiativ av holländska föreningen Anti-oorlogs raad år 1915 i Haag bildade "centralorganisationen för en varaktig fred" och deltog i utarbetandet av det s. k. minimiprogrammet för åstadkommandet av en sådan fred. År 1917 blev han svensk ledamot i interparlamentariska unionens råd och 1919 inträdde han som ledamot i dess verkställande utskott, i båda egenskaperna nedläggande ett synnerligen intresserat och fruktbringande arbete. Vid interparlamentariska unionens konferens i Stockholm 1921 var han president och spelade även en framträdande roll vid dess konferens i Köpenhamn sistlidne sommar. Dessförinnan hade han insatts som ledamot i Nordiska interparlamentariska förbundets råd och fungerat som president vid dess delegerademöten i Stockholm 1916 och 1919. År 1918 tog han plats i den svenska kommitté, som då bildades för förberedande av en internationell rättsordning efter kriget och nu uppgått i kommittén för Nationernas Förbund. Han var dessutom svensk delegerad vid sammanträdena med representanter för de neutrala staterna vid fredskongressen i Paris 1919 och vid det av nederländska regeringen år 1920 sammankallade mötet mellan de neutrala europeiska staterna för utarbetande av ett förslag till internationell domstol. Som delegeradsuppleant deltog han också i det möte av Nationernas Förbund, vid vilket statuterna för en dylik domstol definitivt antogs i anslutning till Haagmötets och ett tidigare utarbetat skandinaviskt förslag. Slutligen må nämnas, att frih. Adelswärd även varit ordförande i Svenska freds-förbundet och dess efterträdare Svenska föreningen för Nationernas förbund. I anslutning härtill har han varit medlem av rådet och verkställande utskottet i Union des associations pour la société des nations — den internationella sammanslutningen av de olika nationella föreningarne med syfte att stödja Nationernas Förbund. Alltjämt är han den svenska riksdagsgruppens representant i interparlamentariska kommissionerna för ekonomiska frågor och för hävdande av minoriteters nationella rättigheter samt har säte i det europeiska rådet för den av Andrew Carnegie år 1910 grundade stortade stiftelsen för internationell fred och påskyndande av krigets avskaffande.

(Till bild å sid. 292.)

Den 16 april 1922 innehöll Hvar 8 Dag en beskrivning över artillerimuseums utländska uniformer och den tillökning, som dessa då nyligen erhållit, genom de fyra italienska fältuniformer, som överlämnats till museet. Sedan dess har även franska staten låtit överlämna en fullständig infanteriuniform, jämte tillhörande utredning.

Nyligen har emellertid samlingen av fältuniformer — genom deposition från k. Arméförvaltningens intendents-departement — i väsentlig mån ökat, tack vare tillkomsten av ett större antal officers-, underofficers- och manskapsuniformer, från icke mindre än åtta olika länder.

Av dessa ha sådana, som icke förut funnos i Artillerimuseum, till ett antal av 14 stycken, sammanförts till en särskild separatutställning.

Man har sålunda nu härstädes tillfälle att få en överblick över huru man i Europa och i Förenta staterna, med erfarenheter från världskriget, löst den viktiga frågan beträffande soldatens beklädnad i fält. I vissa punkter är man fullt enig, i andra åter råda olika meningar.

Till de senare frågorna hör den om den mest lämpliga färgen på tyget. Med erfarenheter från Sydafrika hade ju engelsmännen tidigare än andra stater slagit in på khaki-uniformernas område, och de ha sedan dess behållit den brungråa färgen. Att denna färg, som även ingick i de tidigaste svenska uniformerna av den nya typen, visserligen icke var vacker, men synnerligen praktisk, kan den som skriver detta av egna upprepade erfarenheter intyga. På Ladugårdsgärdet har han många gånger sett enstaka hästar, beridna av ryttare i sådana uniformer, på avstånd se ut som om de varit utan ryttare. Så väl gick denna färg i ton med marken.

I andra länder, som i Tyskland och Ryssland, anlade man en mera rent grå färg; i Frankrike antogs — troligen icke utan hänsyn till det estetiska intrycket — en

gråblå uniform, under det att man i Italien bestämde sig för en gröngrå.

Av de nu utställda uniformerna äro de engelska, amerikanska, belgiska och polska alla brungråa, under det att de finska, liksom den tyska, äro mera rent grå.

Även snittet är olika. Man har sålunda dels uppstående, dels nedvikna kragar, dels vanliga fickor, dels "utsydd" o. s. v. Endast fransmännen ha kvar blanka knappar. Om ridbyxorernas form är man däremot allestädes enig. En annan punkt, på vilken, med erfarenheten från kriget, likaledes full enighet råder, är om att gradbeteckningen på nära håll måste vara fullt tydlig och väl synlig.

Stålhjälmens oumbärlighet i det nutida kriget är likaledes numera en obestridd sanning. Om den motståndskraft och därmed förenade tyngd, som man anser sig böra giva den, råder emellertid skilda åsikter. Sålunda väger en engelsk officershjälm 1,2 kg., medan en fransk infanterimanskapshjälm endast väger 0,747 kg.

Om infanteristen bör ha vanliga långbyxor eller spetsbyxor med benlindor, växla också uppfattningen, däremot äro alla ense i fråga om att en så stor patronmängd som möjligt bör kunna medföras i patronväskor eller gördlar.

Slutligen fasthåller man i de flesta länder vid det nationella elementet. Engelsmännen bevara sin typ, utmärkt för sportmässig enkelhet, och polackerna giva exempelvis sin mössa en fyrhörnig form, för att likna den traditionella polska mössan. Finlands Vita garde bär som emblem på axelklaffarna vasen ur vasavapnet o. s. v.

Endast i form av smärre klädesstycken på kragarna förekomma numera de bjärtare färgerna. Ett undantag gör Nylands dragonregemente, som har röda byxor.

Som vi sålunda funnit, ge Artillerimuseums samlingar numera ett gott tillfälle till jämförande studier beträffande olika länders fältuniformer.

ÅBO AKADEMI.

Hårt var det slag, som drabbade Åbo genom branden år 1827, vilken ödelade nästan hela staden, som hittills varit Finlands andliga centrum och landets huvudstad. I över 200 år hade Åbo akademi — Per Brahes stolta skapelse från 1640 — spritt glans och ära över Åbo men den ödesdigra branden blev orsaken till att akademien flyttades till Helsingfors, en åtgärd, som samhället aldrig kunnat glömma.

Omkring 90 år efter det Åbo berövats sin stolthet, väcktes tanken på akademias rediviva ånyo av Åbo Underrättelser, den tidning, som engång sett Per Brahes akademi blomstra och slockna. Tanken upptogs och omhuldades av en grupp medborgare, och kort före julen 1916 kom den första stora gåvan. Ett antal personer i Åbo, främst de kända donatorerna, kommerseråden, bröderna Ernst och Magnus Dahlström meddelade att de till förmån för Åbo akademi önskade skänka en summa på 3 milj. mark. Denna utfästelse för ett svenskt kulturföretag betecknades som den märkligaste, den till belopp och syftning största i vår nyare odlings historia. Högskolan i Åbo var nu säkerställd. För en gång skull ljud pressen, utan hänsyn till språk och politisk åskådning, av tacksamhet och erkänsla.

Följande år medförde så stora donationer, att man kunde tänka sig akademiens start inom den allra närmaste framtiden. I akademiens födelsestund omfattade sålunda donationerna det betydande beloppet av omkring 18 miljoner mark. År 1918 — tio år efter framställandet av förslaget om ett svenskt universitet i Finlands gamla huvudstad — kallade Åbo akademi sina första professorer för att nyåret 1919 inleda den akademiska verksamheten.

Även akademiens lokalfråga fick en lycklig lösning. Den gamla akademibyggnaden är disponerad av stadens ämbetsverk och myndigheter varför ett konsortium av aka-

demien närstående personer inköpte ett i f. d. akademihusets omedelbara närhet befintligt, ett helt kvarter omfattande byggnadskomplex. Även detta hus är av gammalt datum, tillkommet på 1830-talet och tillhör det gamla Åbos centrum. På ena sidan ligger det gamla, vördnadsvärda akademihuset och den åldriga domkyrkan, på den andra stadens gamla rådhus, och mellan dem utbreda sig framför den nya akademiens de vackra grönskande parkerna med minnesstoderna över Per Brahe, gamla Åbo akademis grundläggare för 300 år tillbaka, och Henrik Gabriel Porthan, den finländska historieskrivningens fader, akademiens illustre lärare och professor 200 år senare.

I oktober 1919 kunde den högtidliga invigningen av Akademia rediviva aboensis försiggå i den gamla akademiens solennitetssal inför en lysande församling, vars motsvarighet den gamla Aurastaden knappast skådat sedan Per Brahes dagar.

Akademien begynte sin verksamhet med trenne fakulteter: humanistiska, matematisk-naturvetenskapliga och statsvetenskapliga fakulteterna. Senare tillkom, även den genom donationsmedel, kemisk-tekniska fakulteten. Då akademien i mitten av januari 1919 började sin verksamhet var studentantalet 30, nu är det ca 200.

Vid akademiens invigning, då donationer i penningar eller i värdepapper framburots till ett belopp av närmare 6 milj. mark, lämnades också en halv milj. mark av prof. Pontus Fahlbeck i Stockholm till förmån för en professur i statistik. Vid detta tillfälle fick akademien även mottaga den stora svenska bokgåvan — 20,000 volymer rikssvensk litteratur med författarnas egenhändiga tillägnan. Genom denna dyrbara gåva av Sveriges tänkare, forskare och skaldar gav moder Svea en del av sin själ till svenskheten i det forna dotterlandet. För närvarande uppgår

1. ÅBO AKADEMIS HUVUDBYGGNAD. I bakgrunden synes Per Brahes "Åbo Akademi", numera säte för Åbo Hovrätt.
2. PROFESSOR SEVERIN JOHANSSON. Akademiens nuvarande rektor.

Efter fotografier. *Kliché: Götts, Öbg.*

3. PROFESSOR EDVARD WESTERMARCK. Akademiens förste rektor.

4. KONSISTORIESALEN. Å fondväggen porträtt av nu avlidna kommerserådet Ernst Dahlström (i mitten) och t. h., Friherre R. A. Wrede, Akademiens kansler.

5. ÅBO AKADEMIS DELEGATION SAMMANTRÄDER I KOMMERSERÅDET ERNST DAHLSTRÖMS HEM. Fr. v. Handlanden, direktör E. Grönblom, konsul A. Jacobsson, hovrättsrådet A. Jusélius, kommerserådet Ernst Dahlström (styrelsens ordförande), bankdirektör J. Lönnblad, konsul K. Kurtén och kommerserådet Magnus Dahlström (styrelsens skattmästare).

donationsfonderna till omkring 35 milj. mark.

Åbo akademi är icke blott Åbo stads tillhörighet, den är hela det Svenska Finlands egendom, något som akademien själv visat i ord och handling. Främst skall den dock för eftervärlden minna om den medborgaranda, som alltid varit utmärkande för den forna huvudstaden, ty denna medborgaranda är det, som efter nio decenniers förlopp åter givit Åbo möjlighet att sluta sig till kretsen av de nordiska lärdomsstäderna. Åbo akademi är den upphöjda medborgarandans, storinnetens och uppofringens insegl, den är det äldriga Åbos gåva till Finlands svenska stam och vill samtidigt vara Svensk-Finlands andliga brygga till västerlandet, till kulturen.

75-årsdagen av August Strindbergs födelse, den 22 januari, firades i Stockholm med minnesföreställningar å K. Dramatiska Teatern, som gav "Brott och brott", Svenska Teatern, som gav en repris för denna enda dag av sin stora fjolårsuccès "Gustaf Vasa", samt K. Teatern, som gav "Kronbruden" med Ture Rangströms musik. Anmärkningsvärt nog var ingen av de tre teaternas riktigt fullsatt men den talrikaste och mest högtidsstämda publiken hade tydligen mött upp på Dramatiska Teatern. "Brott och brott" har ej givits här sedan 1916 och detta framförande kan alltså nästan betecknas som en premiär så mycket mer

"GUSTAF VASA" Å SVENSKA TEATERN. Herr G. Klintberg som Gustaf Vasa.

Foto. Almberg & Preinitz, Sthlm.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Öbg.

"BROTT OCH BROTT" Å K. DRAMATISKA TEATERN. Fru Harriet Bosse (Henriette) och herr Gustaf Molander (Maurice).

Vidstående bild: AUGUST STRINDBERGS ENKLA GRAVPLATS å Norra Kyrkogården i Stockholm blomstermyckad å 75-årsdagen av den store diktarens födelse, den 22 januari. — Efter fotografi. — Utsikt: Sjöberg, Uog.

som de flesta roller voro nybesatta. Endast fru Bosse var även nu Henriette och Albion Ötengren spelade fortfarande abbén, vilken roll han för övrigt utförde även vid uppremiären å Gamla Dramatiska Teatern februari 1900. Pjäsen har ju alltid ansetts som en av Strindbergs främsta och den har alltjämt intet förlorat av sin suggererande stämning: synd, ångest och försoning. Publiken syntes djupt gripen och efter föreställningens slut entusiastisk. Tåtare uppföranden av Strindberg och Shakespeare på våra scener — och den stora publiken skulle med nödvändighet måste återvinnas för och av de värden hos teatern som filmen saknar.

Med anledning av minnesdagen hade Strindbergs grav å Norra kyrkogården blomsterpytt och många sökte sig under dagen dit för att ägna hans minne en tyst och andaktsfull hyllning.

Efter fotografi

Kliché: Sjöberg, Gbg.

T. v.:
MODELL TILL STATY ÖVER ERIK DAHLBERGH av skulptören Alfred Ohlson. Överst: Statyen sedd från Riddarholmskyrkan; därunder: Den ena av de två sockelfigurerna, sedd från Riddarhustorget.

T. h.:
NORGES STEN STUREFRAGA: GUSTAV VIGELANDS UTKAST TILL ETT "EIDSVOLDSMONUMENT". Allt sedan 1914 ha resultatlösa tävlingar om förslag till ett Eidsvoldsmonument pågått. Slutligen lämnades åt den store norske bildhuggaren Gustav Vigeland uppdrag att utföra en skiss till detta nationalmonument, avsett att huggas till minnet av Norges självständighetsförklaring och tillkomsten av dess grundlag 1814. Foto. Eyjolfsson, Kristiania. Kliché: Sjöberg, Gbg.

Efter fotografi

Kliché: Götz, Gbg.

Svenska skidförbundets förre ordförande, kontorschefen F. af Sandeberg, har till Skidförbundet överlämnat ett ståtligt vandringspris, som uppställts till tävling vid svenska mästerskapen på 6 mil, individuellt. Det skall erövras tre gånger utan ordningsföljd för att bli ständigt egendom. Det vackra priset har modellerats av skulptören Alfred Ohlson och gjutits hos Meyers konstgjuteri.

Kontorschefen af Sandeberg har härmed ännu en gång manifesterat sitt förut många gånger visade storartade intresse för den svenska skididrotten.

Efter fotografi

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg.

NYTT VANDRINGSPRIS TILL SVENSKA SKIDFÖRBUNDET modellerat av skulptören Alfred Ohlson och skänkt av kontorschefen F. af Sandeberg, Stockholm.

I Stockholms stadsfullmäktige har den 21 januari väckts en motion om staty över Erik Dahlbergh, fältmarskalken, som på så många sätt ristat sitt namn i vår stormaktstids historia. Förslagsställaren, dr John Konow, föreslår som lämplig plats Övre Munkbrotorget, som med det Peterzénska husets vackra arkitektoniska bakgrund och sitt öppna läge, bör tillfredsställa både de estetiska och historiska synpunkterna. Erik Dahlbergh, vars verk Suecia antiqua et hodierna ännu i dag hör till de mest uppskattade böckerna, föddes nämligen icke långt därifrån i ett hus vid den pittoreska Gråmunkegrändens 1625. Statyn skulle utföras efter inkommet godkänt förslag eller efter utlyst pristävling och medlen skulle anvisas ur B. A. Danelius' fond. Tanken är väl värd beaktande och har, såsom synes av den återgivna bilden, tydligen redan tidigare icke varit konstnärerna främmande.

Från Moskva ingick den 21 januari underrättelse, att den ryska revolutionens ledande man, ordföranden i folkkommissariernas råd Vladimir Iljitsch Ulianow eller som hans mera kända pseudonym lydde Nikolai Lenin (uttalas Ljenin, med svagt j och accenten ungefär lika på båda stavelserna) avlidit kl. 6,50 e. m. i Gorky nära Moskva. Dödsorsaken var hjärnblödning, som förorsakades av kärnförändringar, framkallade av överansträngning och vilka i nära två år avhållit honom från offentligt framträdande.

Lenin var född i staden Simbirsk vid mellersta Volga den 22 april 1870 och sålunda vid sitt fränfalle endast 53 år gammal. Hans föräldrar voro äftrilige ryske adelsmannen, advokaten och godsägaren, verkliga statsrådet Ilja Ulianow och dennes maka Maria Alexandrovna. I motsats mot de flesta av sina ledande partikamrater saknade han fullständigt judiskt blod i sina ädror, men hade till gengäld tartariskt — fädernesläkten härstammade från Astrakan — varav möjligen förklaras det för honom utmärkande sinnet för realiteter och den okuvliga energien. Redan vid 16 års ålder drabbades han av en upplevelse, som blev avgörande för hans bana: hans äldre broder Alexander, den förste översättaren av Marx, blev då som student i Petersburg avrättad för delaktighet i en sammansvärjning mot Alexander III, något som icke kunde föfela att göra intryck, helst brodern, efter vad det berättas, trots hans och hans moders knäfall vägrade att anhålla om nåd. Den unge Vladimir fattade ett fast beslut att hämnas sin broder; han deltog ej i sina jämnårigas lekar, men började redan som gymnasist studera socialistiska skrifter, samtidigt med att han oklanderligt skötte sina skolarbeten, så att han, då han samma år (1887) lämnade läroverket, gjorde det med de högsta betyg och fick mottaga en förtjänstmedalj i guld av sin rektor, som ej var någon annan än Alexander Kerenskys fader. Han begav sig nu till universitet i Kasan — broderns föregående hindrade hans inskrivning vid Petersburgs — där han idkade juridiska studier men även fortsatte med sina socialistiska. Redan mot slutet av sin första termin fann han sig emellertid inblandad i några studentoroligheter, som medförde hans relegation från universitetet. Han förbjöds att vistas i Kasan och ställdes under hemlig polisuppsikt. Nu ingår han äktenskap med den ur administrativ förvisning⁶ frigivna socialistiska studentskan Nadesja Kruppskaja, som allt sedan dess trofast stått vid hans sida, och lyckades så år 1891 vinna inträde vid Petersburgs universitet, där han väl fortsatte sina juridiska studier, men tillika trädde i intim beröring med andra marxister t. ex.: Peter Struve, som sedermera blev liberal och till och med i viss mån konservativ, och Mikael Tugan-Baranovsky, sedermera högt ansedd professor i nationalekonomi. Med dessas tillhjälp började han sitt första författarskap under pseudonymerna Iljitsj, Iljin och Tulin. På våren 1895 lyckades han erhålla tillstånd till en utrikes resa, som blev av största betydelse för honom. Han for till Schweiz, där han, levande på sitt fädernevar, var i tillfälle att stifta bekantskap med de revolutionära ryska emigrantkretsarne, bl. a. den ledande socialdemo-

kraten Georgij Plechanov, med vilken han överenskom om organisation av regelbunden tillförsel från utlandet och spridning i Ryssland av revolutionära skrifter. För att främja denna otillåtna litteraturtrafik återvände han till Petersburg, där han bl. a. blev medarbetare i den underjordiska tidskriften Rambotjeje Dielo. Polisen hade emellertid ögonen riktade på honom och 1896 blev han häktad i samband med ett mål mot de socialistiska kretsarne i huvudstaden. Följden blev en administrativ förvisning den 29 jan. 1897 på tre år till östra Sibirien i samband med förbud att efter förvisningen bosätta sig i metropolerna eller universitetsstäderna. I den värsta vinterkylan nödgades han färdas till förvisningsorten, den lilla byn Susjensk i Jenesejguvernementet.

Vistelsen här blev för Lenin, som han nu började kalla sig, möjligen efter floden Lena, av stor betydelse på grund av det tillfälle den beredde honom till inre samling. Här skrev han sin första större bok, vari han för första gången klart framlade sin säregna ståndpunkt: "revolutionstekniker måste utbildas, icke svärmare, idealister, dilettanter". När han år 1900 blev fri från förvisning, lyckades han utverka åt sig ett nytt tillstånd till en utlandsresa. Den gick först till Schweiz, där han blev en av ledarne för det ryska socialdemokratiska partiet och 1901 inträdde i redaktionen för dess organ Iskra ("Gnistan"). Han fullföljde här energiskt kampen för sin såråskädning och lyckades vid partikongressen i London vinna en knapp majoritet (2 röster) för densamma: på ryska heter majoritet bolsjinstvo och härav bildades namnet bolsjeviker, som egentligen intet annat betyder än anhängare av majoriteten. Det ryska socialdemokratiska partiet var härmed splittrat och de följande åren upptogs av inbördes strider. Lenin hävdade, att det centrala partiutskottet skulle beståmma över varje partimedlem och varje lokal partigrupp, han motsatte sig varje kompromiss med liberaler, s. k. socialrevolutionärer och opportunistiska socialister och hävdade icke utan realistisk blick för Rysslands säregna förhållanden, att tsardömet endast kunde avlösas av proletarietets diktatur. Hans motståndare på Londonkongressen genomförde 1905 års ryska revolution, vari han icke deltog, ehuru den föranledde honom att göra ett besök i Petersburg, som blott stärkte honom i hans uppfattning. Han uppehöll sig någon tid i hemlighet i Finland, men begav sig 1907 åter till utlandet, där han förde en även i revolutionära kretsar tämligen obeaktad tillvaro, tills det stora världskriget utbröt. Det var först efter år 1916 Lenins namn började nämnas och förbindas med de så kallade nederlagsivrarnes agitation vid fronterna, även om han redan i slutet av 1914 upptagit arbetet på att organisera en ny international: i Zimmerwaldkongressen deltog han som kanske den mest betydelsefulla politiker. Efter marsrevolutionen 1917 återvände så Lenin och hans främste anhängare tack vare tyskt tillmötesgående, för vilket Ludendorff lär hava största ansvaret, till Petersburg och erövrade där makten den 7 nov. 1917. I över sex år har han därefter härskat över Ryssland,

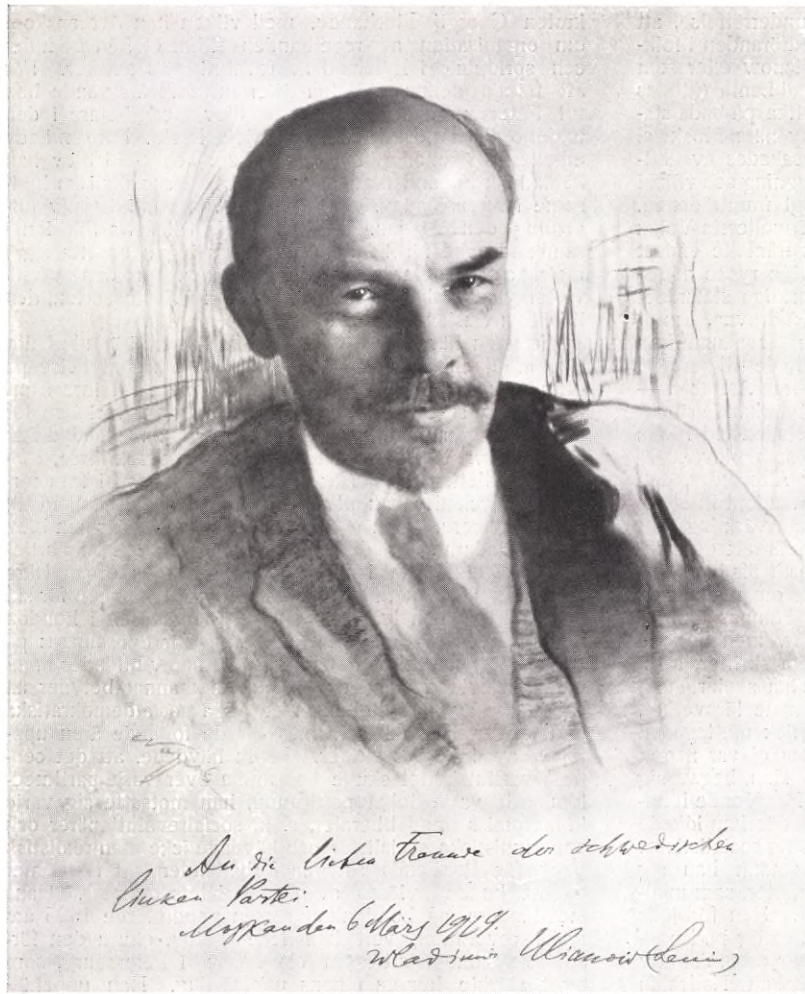
Till bild å sid. 286.

En andra expertkommission har under ordförandeskap av den kände engelske ekonomen Reginald Mac Kenna börjat sina sammanträden i Paris den 21 januari. Denna kommission har att undersöka kapitalflykten ur Tyskland och anvisa medlen för avhjälpan av dess verkningar. Den har i likhet med den första expertkommissionen (se föreg. nr.) hört bl. a. den tyske riksbankschefen Hjalmar Schacht, som lyckats framställa ett till synes antagligt förslag om en ny tysk guldseidelbank, för säkerhets skull förlagd till Schweiz eller Holland. Bägge kommissionerna ha avrest till Berlin för att på ort och ställe göra studier.

* * *

Till bild å sid. 287.

Exstorchertiginnan Marie Adelaide av Luxembourg har den 24 jan. avlidit i en ålder av endast 30 år. Hon var en av storhertig Wilhelms och storhertiginnan Marie-Annes sex döttrar, av vilka den yngsta nu är 22 år. I februari 1912 efterträdde hon sin fader på tronen, men då revolutionsvägarna under 1918 gingo över kontinenten abdikerade hon frivilligt till förmån för sin yngre syster Charlotte. En verkställd folkomröstning hade strax förut givit betydande majoritet för monarkiens bibehållande, men den unga furstinnan föredrog att lämna sin världsliga maktställning för att gå i kloster, där hon fört en stilla tillvaro till dess hon flyttade till sin moder å slottet Hohenburg i Bayern, där hon nu avsomnat.

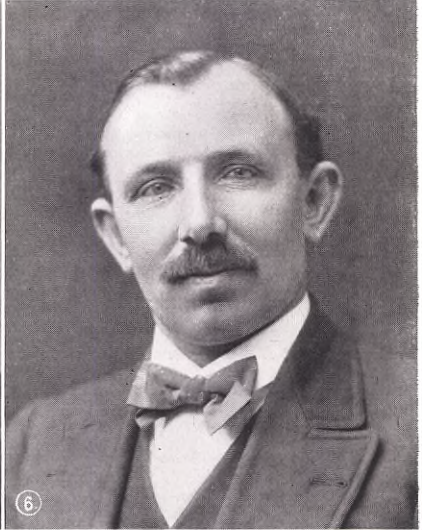
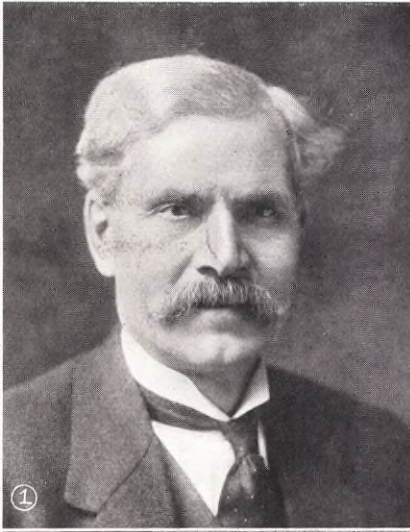

varit dess röde tsar, med vilket slutligt resultat kan ännu icke sägas.

Det första intrycket man får av Lenins skrifter är, att han måste vara en stark teoretiker, en marxistisk trosfanatiker. Ett närmare studium ger vid handen vad som varit hemligheten med hans maktutveckling: hans starka sinne för de ryska förhållandena, sådana de verkligen äro, och nödvändigheten att inrätta sig efter dem. En tredje egendomlighet är hans hänsynslösa acceptering av erfarenhetens lärdomar om vad som verkligen är möjligt. Det största vittnesbördet om hans styrka i detta hänseende ligger i hans hejdande av det kommunistiska skredet, då detta hotade att lägga hela Ryssland i ruiner, och hans införande av den s. k. NEP — den nya ekonomiska politiken. Det var på denna punkt sjukdomen och döden gjorde ända på den märklige ryske revolutionärens bana.

WLADIMIR ILITSCH ULIANOW-LENIN. Porträtten överst och till höger efter **ryska originalfotografier**, de bästa hittills publicerade av den underbara mannen. Märk den egenhändiga tillignan till "de kära vännerna i det svenska vänsterpartiet". Nederst: LENIN SOM FOLKTALARE. En bild tagen 1919. — Efter fotografien, Klipp: Aug. Sjöbergs Klippkonst, u.s.

Efter originalporträtt.

NÅGRA AV DE FRÄMSTA NYA MINISTRARNE.

Klicke Aug. Sjöbergs Klippeanst., Gbg

- 2. LORD C. A. C. PARMOOR, *Lordpresident.*
- 5. RT. HON. A. HENDERSON, *Inrikesminister.*
- 8. PH. SNOWDEN, *Finansminister.*

- 1. J. R. MACDONALD, *Premiär- och Utrikesminister.*
- 4. RT. HON. J. R. CLYNES, *Storsigillbevarare.*
- 7. VISCOUNT F. J. N. T. CHELMSFORD, *Marinminister.*

- 3. VISCOUNT R. B. HALDANE, *Lordkansler.*
- 6. RT. HON. J. H. THOMAS, *Kolonialminister.*
- 9. V. HARTSHORN, *Postminister.*

Text å sid. 286.

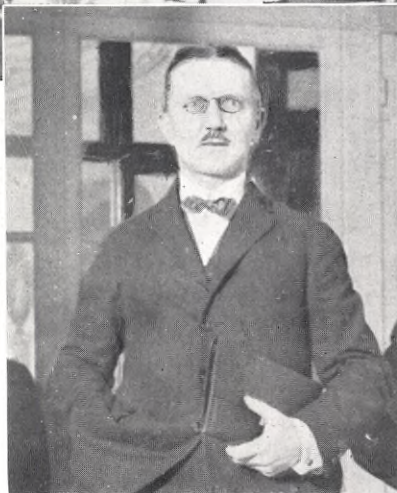

Efter fotografier. Kliché: Gode, Gode
 YTTERLIGARE NÅGRA AV DEN NYA ENGLSKA MINISTÄRENS FRÄMSTE (se föreg. sida). Ögonblicksbilder tagna utanför ministerresidenset vid Downing Street efter utnämningen: Fr. v. C. P. TREVELYAN, undervisningsminister; F. W. JOWETT, minister för offentl. arbeten; SIDNEY WEBB, handelsminister; S. WALSH, krigsminister och TOM SHAW, arbetsminister.

ANDRA EXPERTKOMMITTÉN SAMMANTRÄDER I PARIS — (se H. 8 D. n:r 17).
 Fr. v. M. Janssen, v. direktör för Banque Nationale de Belgique; Mr. Robinson, pres. för First National Bank of Los Angeles; Mr. Mac Kenna, president i Midland Bank i London, kommitténs ordförande; M. Attalin, direktör för Banque de Paris et des Pays Bas; M. Alberti, v. generaldirektör för Credito Italiano. — Text å sid. 283.

DR. H. SCHACHT, chef för Tyska Riksbanken. Har uppgjort en plan på upprättande av en tysk guldsedelbank, vilken plan gynnsamt upptagits av Expertkommittén. — Efter fotografier. Kliché: Gode, Gode

Englands första socialistiska ministär är sedan den 22 januari ett faktum och har redan trätt i livlig verksamhet. Baldwins högerminister föll för 72 motröster och denna oppo-

sitionens majoritet orsakades av liberalernas samgående med det socialistiska partiet, trots divergenserna i inrikespolitiska synpunkter men i följe av överensstämmelse i de utrikespolitiska.

Ramsay MacDonald bekläder såväl premiär- som utrikesministerposterna och all hans erfarenhet och praktiska blick torde här behövas för att vända den hittillsvarande engelska vanmaktspolitiken gentemot utlandet till dess motsats. Vad högerregeringarna under Baldwin och Bonar Law och tidigare liberalerna under Lloyd George icke maktade, det kommer givetvis att bli det stora provet också för den nya regeringen.

Fortf. å sid. 291.

Efter fotograf.

UNDERHUSETS ÅTTA KVINNIGA LEDAMÖTER.

Uttid: Gols Rikbyrå & Källmanstall, Gm.

Fr. v.: Miss Dorothy Jewson, miss Susan Lawrence, lady Astor, mrs Wintringham, hertiginnan av Atholl, mrs Hilton Philipson, lady Ter-
rington och miss Margaret Bondfield.

MISS MARGARET BONDFIELD, arbetarpartiet, vid regeringsskiftet utnämnd till parlamentssekreterare i Arbetsministeriet.

T. h.: MISS ISHBEL MACDONALD, premiärministerns äldsta dotter, på besök i premiärministerresidenset i nr 10, Downing Street, där hon nu blir värdinna.

Efter fotografier.

Uttid: Gols, Gm

STORHERTIGINNAN MARIE ADELHEID AV LUXEMBOURG.

F. 1894. † 24 januari.

Abdikerade 1918 till förmån för en syster och gick i kloster i Italien.

Efter senaste porträtt, taget kort tid dessförinnan. — Text å sid. 283.

Efter Sjöström.

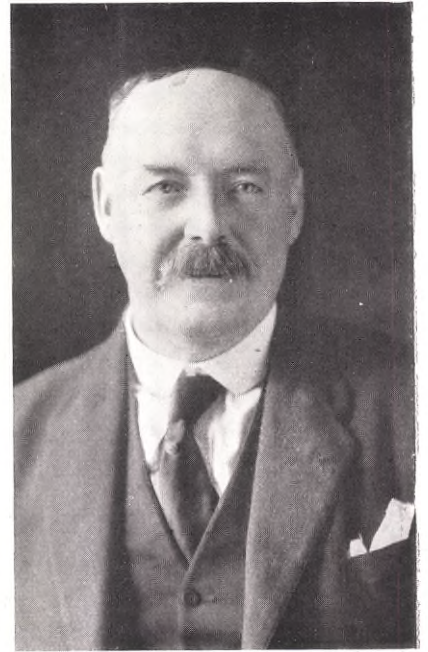
Kliche: Sjöberg, Gbg.

GENERALEN SIR IAN HAMILTON. — vilken för närvarande besöker Sverige på inbjudan av Anglo-Swedish Society. Den från världskrigets skådeplats vid Dardanellerna berömde generalen, är befälhavare över den historiska garnisonen i Londons Tower och ses här vid sidan av förste tornvaktaren "Chief Yeoman Warder" eller s. k. "Beeseter", vilken bär en dräkt i Tudorstil.

ligt uttänkta plan. Truppmassorna förlades till andra fronter och till sist utrymdes halvön efter de oerhört blodiga och långvariga striderna. Den högsta krigsledningen, visade sig därmed se annorlunda på läget än general Hamilton, men efter kriget, sedan större

General Ian Hamilton, en av de mest berömda männen från det stora världskriget gästar f. n. Sverige och kommer därvid att hålla föredrag, vilka säkerligen bjuda mycket av intresse.

Till generalen sir Ian Hamiltons namn knyter sig främst minnet av den förbittrade kampen på Galipolihalvön 1915. Han lade främsta vikten på ett kraftigt anfall mot Centralmakternas svagaste punkt, Turkiet, men kunde icke med de till hans förfogande ställda stridskrafterna genomföra sin utan tvivel skick-

J. O'GRADY. Den nya engelska regeringens designerade sändebud till Sovjet-Ryssland. — Efter fotograf.

Kliche: Gots, Gbg.

Vidst. bild: P. G. HÖRNELL. Ingeniör i Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm, av presidenten i Nationernas Förbunds tekniska kommitté rörande kommunikationer och transitotrafik kallad till ledamot av en expertkommission rörande polska militära hamnanläggningar i Danzig.

Kliche: Sjöberg, Gbg.

Efter fotograf.

Kliche: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg.

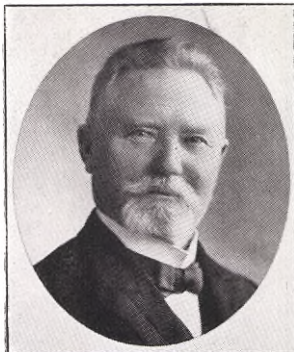
överblickar möjliggjorts, ha ett flertal omdömesgilla röster höjts till förmån för den engelske generalens synpunkter. Om han än den icke vann den avgörande framgång, som han hoppats på, hade han likväl dokumenterat sig som en klarsynt och skicklig fältherre.

Vidst. bild: FRAN LILLA ENTENTENS KONFERENS I BELGRAD.

Fr. v.: Benes (Utrikesminister, Tjeckoslovakien), Pasjitch (Statsminister, Jugoslavien), Domas (— — —), Nintsjitsj (Utrikesminister, Jugoslavien).

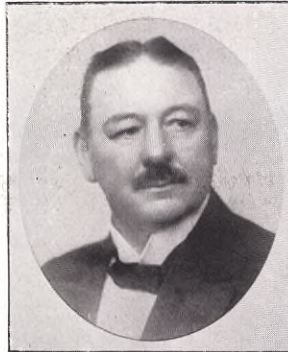
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

A. HENRICSON.
Lantbrukare. — Karlslund.
85 år 6 febr.*

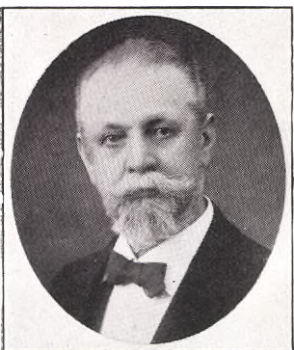
G. W. HÖRSTADIUS.
Nyttillförordn. President i Svea
Hovrätt.*

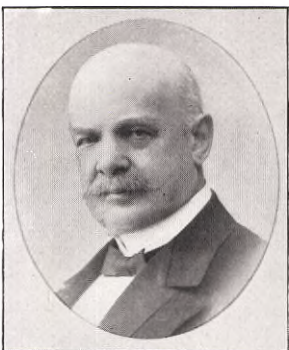
N. C. N:SON RINGERTZ.
Överste. Ekonomichef v. Nord.
Muséet. Sthlm. — 65 år 5 febr.*

J. G. E. EKSTRÖM.
Kronofogde. — Stockholm.
50 år 3 febr.*

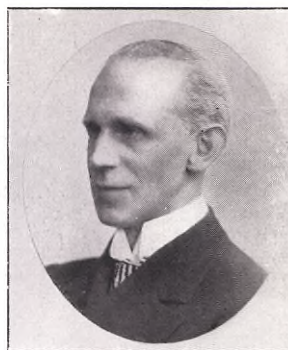
J. E. OLSSON.
F.d. Skeppsredare. — Göteborg.
75 år 4 febr.*

A. G. ENGSTRÖM.
Civilingenjör. — Göteborg.
70 år 23 jan.*

T. BILLSTÉN.
Direktör. — Norrköping.
70 år 6 febr.*

E. FRISELL.
Direktör. — Stockholm.
65 år 24 jan.*

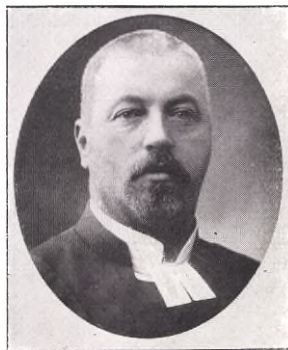
G. FLINK.
Fil. d.r. — Stockholm.
75 år 18 jan.*

E. WERMCRANTZ.
Domprost. Teol. d.r. — Skara.
70 år 6 febr.*

J. BERGMAN.
Fil. Dr. — Stockholm.
60 år 6 febr.*

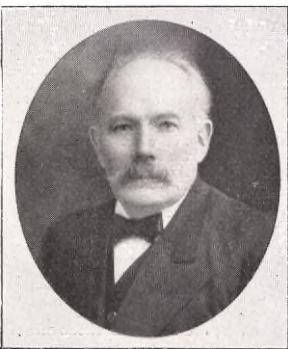
E. A. V. HOLMBERG.
Amiralitetspastor. — Karlskrona.
60 år 6 febr.*

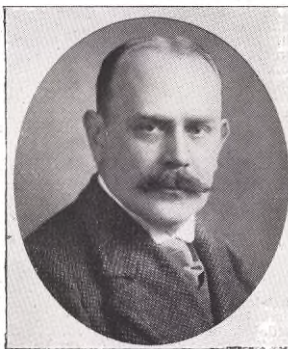
H. SANDQVIST.
Nyutn. Professor v. Pharmaceut.
Inst.*

H. I. MÖLLER.
Stadsläkare. — Eskilstuna.
60 år 2 febr.*

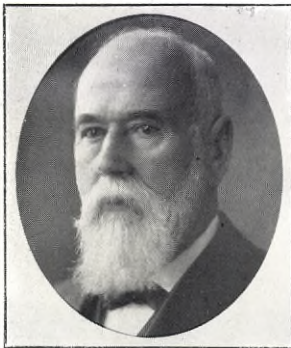
J. F. FALK.
Rektor. — Gävle.
60 år 3 febr.*

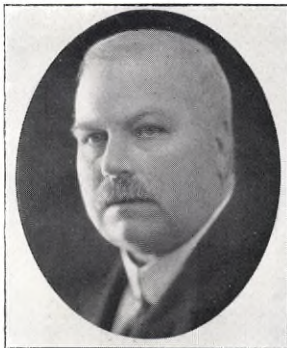
E. W. SCHILDT.
Stadsläkare. — Piteå.
60 år 5 febr.*

* Data å nästa sida.

Klischeé Aug. Sjöbergs Klischeéanst., Gbg

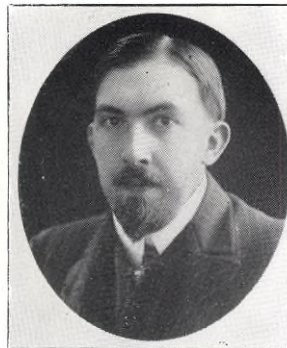
P. B. PAULSSON.
Direktör. — Engabo.
70 år 21 jan.*

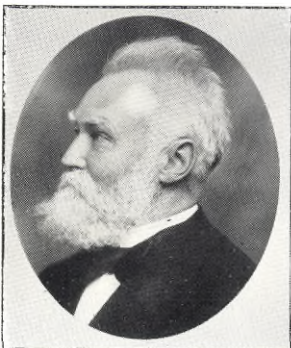
R. BENGTSSON.
Byggmästare. — Stockholm.
60 år 5 febr.*

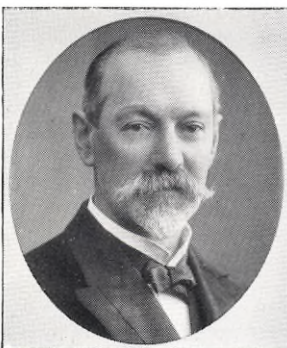
A. P. S. STRÖMSTEN.
Kamrer. — Malmö.
50 år 20 jan.*

A. D. E. BLOMBERG.
Arkitekt. — Stockholm.
50 år 1 febr.*

A. L. A. SÖDERBLOM †.
F. d. Professor. — Göteborg.
F. 1847. † 25 jan.*

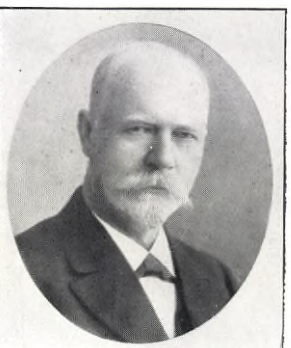
C. O. MANNERFELT †.
F. d. Kapten. — Borås.
F. 1852. † 24 jan.*

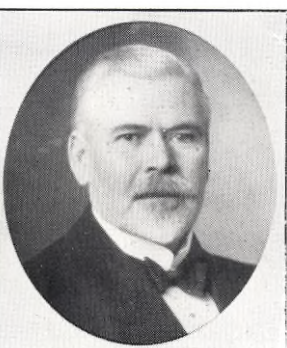
E. M. JANSE †.
Jägmästare. — Ängelholm.
F. 1857. † 21 jan.*

C. F. BERGLUND †.
Häradshövding. — Nora.
F. 1866. † 20 jan.*

O. BERLIN †.
Direktör. — Göteborg.
F. 1850. † 21 jan.*

K. R. BERGSTRÖM †
Juvelerare. — Kristinehamn.
F. 1864. † 11 jan.*

AUGUST HENRICSON. Äger egend. Karlslund i Österg. l. Ordf. i Skärkinds o. Memnings hushålln.-gille, led. sv. hushålln.-sällsk. förvalt.-utsk. sdn 01. Komm.-ordf., ordf. i länets jordbr.-o. egna hems komm., ordf. i Österg. kreaturstörsäkr.-bol., ordf. i sparb., styr.-led. i länets lantr.-o. lantm.-sk. o. folkhögsk. samt v. centralanst. försöksanst., led. av förlägn.-komm. Lands-tingsman. Led. av Riksd. A. K. 87, 91—08, 12—14, led. av bankutsk., v. ordf. 98—08, unionsutsk. 05, försvarsutsk. 92, röstr.-utsk. 07; v. ordf. i landsfören. förtr.-råd, statsrevisor 03—04. Biografi o. helsid.-portr. ärg. XIV: 31.

WILHELM HÖRSTADIUS. F. 1856, stud. 75, hovr.-ex. 79, v. hvd. 82, ass. i Svea hovr. 90, hovr.-råd där sdn 1900. Ordf. i Fören. f. sinnesslöa barns vård sdn 09, i Stockh. skyddsfören. f. frivinn sdn 06, i styr. f. Mors träv.-a.-b. sdn 14, v. ordf. i styr. f. E. Sätterstens nödhjälpsfond sdn 12. I dagarne förordn. att t. v. under den tid ord. presidenten, frih. E. T. Marks von Würtemberg, är utrikesminister, förvalta presidentämbetet.

NILS RINGERTZ. Ujtn. v. Älvsb. reg. 80, maj. v. Gen.-staben o. souschef i Lantförsv.-dep. komm.-exped. 05, maj. v. Västg. reg. 07, övljtn. v. Hall. reg. 09, överste i an 13—14. Ekonomichef v. Nord. museet sdn 13. Topograf v. Gen.-staben 88—99, topograf o. geodet v. Svensk-ryska gradmätn.-exped. t. Spetsbergen 99—01; statsstip. f. milit. stud. i Tyskl. 08; kansl. i Riksd. statsutsk. milit. avd. 87—92. Ordf. i styr. f. Melinska stenografifören. i Stockh. 95—02, hed.-led. sistn. är. v. ordf. i styr. f. Melinska stenografiförb. 05—20, v. ordf. i Hall. landstomsförb. 12—14, ordf. i Hall. södra landstomsfören. 10—14, dess hed.-led. 13, styr.-led. i Förb. f. Fys. fostran sdn 15, ordf. i förbts ekonomiråd 15—20, censor v. Stockh. borgarskola sdn 15.

EINAR EKSTRÖM. Stud. 91, jur. utr. kand. 97, bitr. h. domhav. under 3 år; tjg. v. olika länsstyr. o. h. Överstatth.-åmb. fr. 01, ex. länsnot. i Göteborg. o. Boh. l. 05, landskansl. där 06, andre länsnot. 08; kronofogde i Norrvikens fögd., Göteborg. o. Boh. l. sdn 11, å indrag. stat fr. 18, därefter bosatt i Stockh. m. Tjg. f. n. å Just. rev. exped. På sin tid i Strömstad v. ordf. i stadsfullm., drätselk. o. lasar.-dir. samt ordf. i livsmed.-nmd

JOHN OLSON. Inneh. av firman John E. O. & Co. i Göteborg. Ordf. i styrna f. navig.-skolan (05), sjöm.-sällsk. stift., v. ordf. i styr. f. sjöm.-sällsk.; led. av styr. f. Nord. skibsförearen. 94—18. V. ordf. i kyrkofullm., led. av C. J. förs. kyrkoråd sdn 89. Stadsfullm. 97—12, led. av drätselkammaren. V. ordf. i hand.-o. sjöf.-nmd 24.

GUSTAF ENGSTRÖM. Utex. fr. Tekn. inst. M. 76, prakt. å olika fabr. o. anst. 85 som andre ing. v. Munksjö pappersbruk, då detta bruk ombyggdes under hans ledning; chef f. Munksjö a.-b. filial i Göteborg. 91—18, styr.-led. fr. 97. Sdn 18 huvuddeläg. o. verkst. dir. i a.-b. Gustaf Lagergren & Co. i Göteborg. Led. av Göteborg. allm. folksk.-styr. 05—15, kassaforvalt. 06—15, styr.-led. i Göteborg. skolkssemin. 08—15, Göteborg-Säro järnv. a.-b. sdn 10, kassaforvalt. sdn 21.

THURE BILLSTÉN. Sdn 87 verkst. dir. f. det s. å. grund. a.-b. Svea Choklad-fabrik, Norrköping, nu dess styr.-ordf. Ordf. i styr. f. fastigh. a.-b. Gripem, på sin tid led. av drätselk., fattigv.-styr., kyrkoråd o. stadsrevision.

ERIK FRISSELL. Stud. 78, efter anst. å kontor verkst. dir. f. a.-b. D. Carnegie & Co. i Göteborg; därefter verkst. dir. f. Traf.-a.-b. Grängesberg—Oxelösund o. f. Luossavaara-Kiirunavaara a.-b. 09—16, styr.-led. o. jourh. dir. där 16, v. ordf. 17. Styr.-led. i Oxelös.—Flen—Vestmanl. järnv.-a.-b., Örebro—Köp. järnv.-a.-b., a.-b. Gällivare malmfält o. Grängesb. gruv.-a.-b. Led. av styr. f. Skand. kred.-a.-b. sdn 02, a.-b. Custodia, red.-a.-b. Luleå—Ofoten, Sv. Sockerfabr.-a.-b. m. fl. Led. av Vattenfallsstyr. (t. 13). På sin tid led. av Handelsrådet o. Industri-komm. samt en av underhandlarna för ordnandet av handelsförh. med Eng-land. En av vårt lands mest framskjutna och ansedda personligheter inom var affärsvärld. Biografi o. helsid.-porträtt ärg. X: 16.

GUSTAF FLINK. Folkskollär.-ex. 69, därefter flera år lär. v. Stockh. folkskolor.—Stud. mineralogi o. deltog som mineralog i A. E. Nordenskiöld's polare xped. 83; företog 93 forskn.-färd t. Island o. Upp på uppdrag av Danm. mineralog. undersökn. i Grönl. Fil. hed.-dr. i Övrs. 1900. Assist. v. Riksmus. mineral. avd. 05—16.

EDVARD WERMCRANTZ. Stud. 80, teol. kand.-ex. 86, teol. dr. 07. Prästv. 88, e. o. lekt. v. Nya elem.-sk. i Stockh. 87—89, lekt. i krist. o. modersm. i Vänersborg. 89, i krist. o. hebr. spr. i Skara samt kyrkoh. i Vinkö 92—05, domprost i Skara 04. Inspekt. f. Skara folksk.-semin. o. flicksk. sdn 1900. Press v. prästmöt. 08, led. av 1920 års kyrkomöt. Ordf. i fattigv.-styr. 96—99, stadsfullm. 97—04.

JOHAN BERGMAN. Stud. 82, fil. lic. 88, fil. dr. 89. Arkeolog. stud. i Aten o. Rom 95—96. Grundl. Djursk. lärov. 91, dess rektor 91—92; lekt. i Vänersb. 91, i Norrköp. 95—08, v. Sö. latinlärov. i Stockh. 08 o. samtid. ff. lär. v. Stockh. högsk.; prof. i klass. filologi o. chef f. akademi. v. univ. i Dorpat 19—23. Sdn sistn. är återtagit lär.-verksamh. v. Sö. latinlärov. o. Stockh. högsk. Ordf. i Internat. byrån i Lausanne f. alkoholismens bekämp. sdn 07. Led. av Riksd. F. K. 18—19 o. sdn 22. Utövar en utomordentligt omfattande författarverksamhet, vetenskapl. o. populärvetenskapl. En av den svenska nykterhetsrörelsens främste. Biografi o. helsid.-portr. ärg. VI: 7.

ERNST HOLMBERG. Stud. 83, prästv. 90, ord. bat.-pred. v. Flott. station i Karlskr. 92, amiral.-past. 22, fästn.-pred. s. å. Pred. v. länslasar. i Karlskr. sdn 96. Led. av terminsav.-nmd sdn 13 (utv. av stadsfullm.). Ordf. i Karlskrona barnhem f. fl. sdn 23. Korrespond. led. av Örl.-mannasällsk. sdn 15, dess bibliot. 18—22. Förf. dess minneskr. v. 150-årsjub. 21. Led. av Blek. museiförening o. Blek. hembygdsförbund.

HÅKAN SANDQVIST. F. 1882, stud. 01, fil. lic. 09, fil. dr. 12, dokt. i kemi v. Upps. univ. s. å., senare tf. prof. i kemi där samt 21 lekt. v. tekn. lärov. i Härnösand. I dagarne utn. t. professor i kemi o. kemisk farmac. v. Pharmaceut. Inst. Utg. ett flertal vetenskapl. avhandlingar.

HUGO MÖLLER. Stud. 83, med. lic. 96, kortare förordn. som stadsläk. i Skövde, Mariefred, Trosa m. fl. städer, ff. lasar.-läk. i Mariestad 91—99, i Vexjö 99, i Norberg 1900, sdn sistn. är stadsläk. i Eskilstuna. Stadsfullm. sdn 02, ordf. i hälsov.-nmd sdn 06, ordf. i slakthusstyr. sdn 20, v. ordf. i lasar.-dir. sdn 23.

JOSEF FALK. Stud. 82, fil. lic. 89, disp. 99, fil. dr. 07. Ex. lär. v. Söderm-låa lärov. 92-98, adj. i Nyköp. 98-02, lekt. i Sundsv. 02, i Halmst. 03-06, rekt. i Gävle sdn 07. Folkskoleinsp. i Halmst. 03-06, led. av skolrad där 06, led. av styr. f. öfte dövsst.-skoledistr. sdn 12, kassadist. där samt insp. f. Gävle dövsst.-sk. sdn s. a.

ERNST SCHILDT. Stud. 83, med. lic. 05, aman. v. Stockh. stads allm. försörj.-inr. sjukh. 06, underläk. där 07-09, underläk. v. Provisor. sjukh. i Stockh. 09-10, sdn sistn. år stadsläk. i Piteå. Ordf. i hälsov.-nmd sdn 10, led. av lasar.-dir. sdn 19.

PAUL PAULSSON. Efter slut. skolgång timmermätare v. Sandhems ångsåg 68, anst. v. värdsbhus i Falköping 71, i Göteborg 73, förestånd. f. ett av Utskäkn.-bol. värdsbhus 80-99; sdn 95 styr.-led. i Sandhems trävaru a.-b., dess verkst. dir. o. styr.-ordf. sdn 10, led. av styr. f. Göteborg. inteckn.-gar. a.-b. sdn 12. Styr.-led. o. verkst. dir. i Kungshöjdens fastigh. a.-b. 96-20. Åger sdn 96 egend. Engabo v. Alingsås; ordf. i komm.-st. o. nmd 07-15, led. av lasar.-dir. i Alingsås sdn 10, epidemisjukh. sdn 14; komm.-fullm. sdn 15.

AXEL STRÖMSTEN. Stud. 94, e. o. kam.-skr. v. Tullv. s. å. anst. i Brand- o. Livförs.-a.-b. Skåne i Malmö 95, reass.-chef där 12. Styr.-led. i fastigh.-fören. Amicitia 16, sekr. 23, styr.-led. i Merkurii Vänner 08, v. ordf. 23. Tilldel. Brand- o. Livförsäkr.-a.-b. Skånes guldmedalj.

DAVID BLOMBERG. Efter skolären dekor.-mål. 91-94 h. Grabow o. slottsark. Lindegren. Stud. i utl. 96-97, prakt. där t. 02. Grund. egen firma i Stockh. 17. Utställn.-expert. Deltog i utställn. i London, Petersburg, Stockh., Leipzig m. fl. Sekr. i Olymp. Sp. förströelsekomm. 12, i fören. Verkstaden 18-20. Skönlitt. o. tekn. skriftställare.

AXEL SÖDERBLOM †. Stud. 69, fil. lic. 78, fil. dr. 79, doc. i matem. v. Upps univ. s. a. Lektor i matem. m. m. vid Chalmerska inst. 85, professor där 11-14. Led. av folksk.-styr. 92-11, medl. av dess ekonom. nmd., under en följd av år v. ordf. eller ordf. där samt led. av styr. kommittéer i skuldh.-byggn. Stadsfullm. under 20 år fr. 99, led. av kyrkofullm., v. ordf. och senare ordf. i Ånke- o. pup.-kassan f. Göteborg. stads ämb. o. tj.-mä'n o. betjän. Intresserad inom järnvägsökonom. området, utg. skrifter i ämnet, kallad t. led. av komm. f. utredn. av statsbanornas tariffråga 98.

OTTO MANNERFELT †. Uljån. v. Älvsb. reg. 74, kapt. 95, avsk. fr. reg. 04, fr. an 06. Tjg. v. Gen.-stabens krigsinst. avd. 81-82. Sekr. i Borås drätselk. 87-03, i Älvsb. i Södra hushålln.-sällsk. 93-18, i Södra Älvsb. i ind.- o. hand.-kamm. 09, i Västergötl. o. norra Hall. hand.-kam. 15-23. Överkontrollör v. brännvins- o. maltdr.-tillv. 03-22. Ordf. i Bjärka sns komm.-st. 79-81, stadsfullm. i Borås 97-22, led. av drätselk. 07-11, av kyrkoråd 05-15, v. ordf. i kyrkost. sdn 13. Sdn 03 led. o. sdn 12 v. ordf. i styr. f. "De 7 häradernas kulturhist. fören." Utg. ett flertal arb. i kulturella, militära, personhistoriska o. a. ämnen.

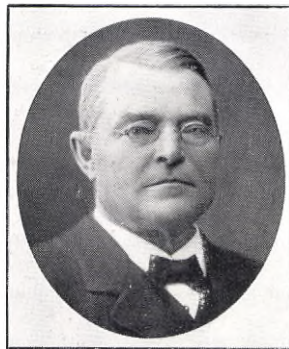
ERIK JANSE †. Utex. fr. Skogskinst. 81, ex. jägm. s. å., bitr. lär. v. Skogshalls skogssk. 85, förestånd. 88, assist. i Åkers revir 90, förestånd. i Böda skogssk. o. tjg. jägm. i Ölands revir 93, förestånd. f. Bjurfors skogssk. 95, jägm. i Svältnornas revir 98, i Kinna revir 10. Skogsförestånd. v. Reymyre bruk 92-98. Arrend. på sin tid kronosäteriet Ollestad i Skarab. l., varest han anordn. av landsting o. hushålln.-sällsk. under många år bekostade skogskulturer. Ordf. i komm.-st. 10.

CARL BERGLUND †. Stud. 86, hovr.-ex. 91, e. o. not. i Göta hovr. s. å., tf. domhav. 94-10, adj. led. av Göta hovr. 09, häradshövud. i Nora doms. sdn 10. V. ordf. i stadsfullm. 12, ordf. 14-22. Ordf. i Nora komm. mellansk., led. av styr. f. distr. sjukstuga; ordf. i styr. f. Nora brygg. a.-b.

OTTO BERLIN †. Etabl. 72 firma i eget namn i Göteborg, ombild. t. a.-b. 06, i vilket B. var styr.-ordf. Mångårig kassaförvalt. i Göteborg, stads fiskhall. Styr. led. i Göteborg. Folkbank sdn 97, ordf. sdn 15. Verksam inom stadens fattigvärd.

KARL BERGSTRÖM †. Etabl. guldsmedsaffär i eget namn i Kristinehamn 89. Styr.-led. i Värml. juv. o. guldsms.-fören. 10, ordf. 18; styr.-led. i Sveriges juv. o. guldsms.-förb. Stadsfullm. i Kristineh. 11-14, huvudm. i sparb. 12, styr.-led. 19 kassaförvalt. i Kristineh. teater a.-b. och i hantv.-fören. o. dess sjuk- o. understöds-kassa.

ERNST WESTERLUND †. Stud. 58 med. lic. 67, med. hed.-dr. i Lund 1900, tel. hedersdoktor i Uppsala 22. Deltog i dansk-tyska kriget 64. Stads-läkare i Enköping 68-86, reg.-läk. v. Livreg. drag. 88-95, o. 99-1900, fördeln.-läk. v. 5:e arméfördeln. 95-1900. Prakt. läkare i Enköping, vilken praktik atnjutit en utomordentlig popularitet o. stort anseende över hela värt land o. var berömd vida över akad.-s gränser. Led. av K. Krigs-vet. akad. Biografi o. helsid.-portr. arg. XVI: 5.

E. O. T. WESTERLUND †. F. d. Fördelningsläkare. — Enköping. — F. 1839. † 28 jan.

Forts. fr. sid. 286. Ett första utslag av den nya politiken är det snabba designerandet av kapten James O'Grady, som tidigare varit verksam inom det ryska hjälparbetet, till ambassadör i Moskwa.

På den viktiga platsen som underhusets ledare inträder J. R. Clynnes, en bemärkt fackföreningsman, som under kriget synnerligen förtjänstfullt tjänstgjorde som understatssekreterare i livsmedelsministeriet och senare blev minister där. — Genom Philip Snowden blir en av finansministeriets en gång lägre tjänstemän upphöjd till chef, sedan han under åratal drivit ett energiskt arbete för Independent Labour Party, därav under många år som dess ordförande. Inrikesministern, den gamle politiske veteranen Arthur Henderson, har i likhet med Clynnes också tidigare varit minister nämligen för undervisningen i Asquiths kabinett 1915. Som handelsminister fungerar den världsberömda socialistiske teoretikern Sidney Webb, som kolonialminister järnvägsmännens fackorganisations ledare, J. H. Thomas, som lordkansler den rättslärd och filosofiskt intresserade lord Haldane, som beklätt samma post åren 1912-15. Marinminister blev ganska oväntat lord Chelmsford, krigsminister f. d. gruvarbetaren Stephen Walsh och till den svåra posten som minister för Indien har utsetts sir Sidney Olivier, som torde ha mycket goda förutsättningar för denna befattning.

Som bekant väntade man sig att ett par av arbetarpartiets mest framstående kvinnliga förmågor skulle bli ministrar, men därav blev intet. Miss Margaret Bondfield, en ärlig, samvetsgrann, praktisk och duglig förkämpe för kvinnans och socialismens framåtskridande, placerades visserligen, enligt förjudande på egen önskan, på den blygsammare posten som parlamentssekreterare i arbetsministeriet, men detta har på sina håll stämplat som ett förbigående av hennes eminenta förmåga. Märkligt är att denna uppfattning förefinnes inom de mest skilda partier. Så har lady Astor, själv konservativ och den första kvinnliga parlamentsledamoten, skarpt gjort detta gällande. Miss Bondfield, en bondflicka, som med sin begåvning, energi och rättfärdighet, nått fram till platsen som en av arbetarpartiets och den engelska politikens förgrundsfigurer, är likväl nu medlem av regeringen, om än icke minister. De kvinnliga parlamentsledamöternas antal är nu åtta och deras inlägg höra till de mest uppmärksammade i landsförsamlingen.

Efter fotografier. FURST LOUIS II AV MONACO firar den 17 januari årsdagen av sin tronbestigning under jublande anslutning från befolkning och besökande. Vid furstens sida hans dotter, prinsessan Charlotte. T. h. DEN LILLA PRINSESSAN ANTOINETTE, furst Louis' dotterdotter och monegaskernas älskling. Född den 17 januari 1921 är det hon som därmed fastställt tronbestignings- och nationaldagen. Det anses allmänt att hon en dag i sin ordning skall bestiga tronen.

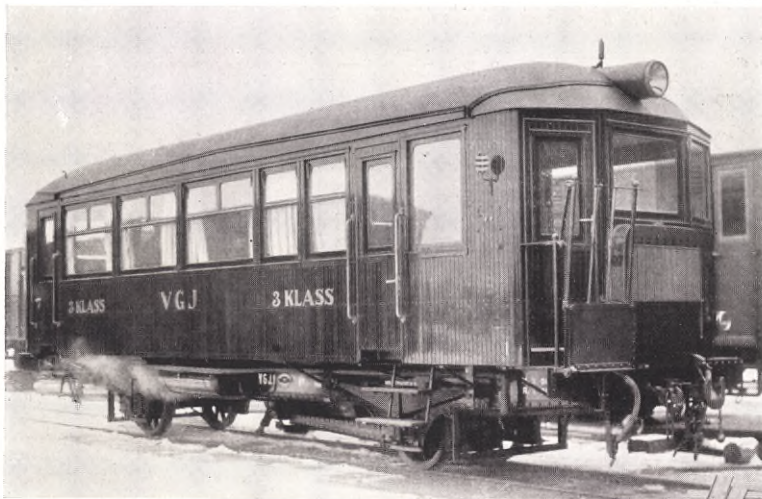
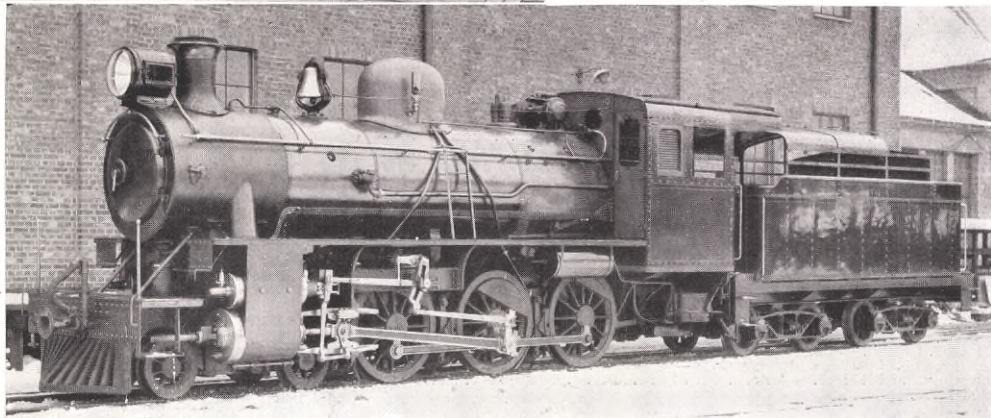

Foto. Utgård, Gbg.

Klicke: Gods, Gbg.
 EN NYKONSTRUERAD MOTORVAGN TILL VÄSTGÖTABANAN. Vagnen, inredd för 40 passagerare, är särskilt avsedd att möta den starkt tilltagande landsvägstrafiken med bilomnibus.

Vidst. bild. LOKOMOTIV TILL SYDAMERIKA från Nydqvist & Holm A. B. i Trollhättan.

Efter fotografi
 Klicke: Gods, Gbg

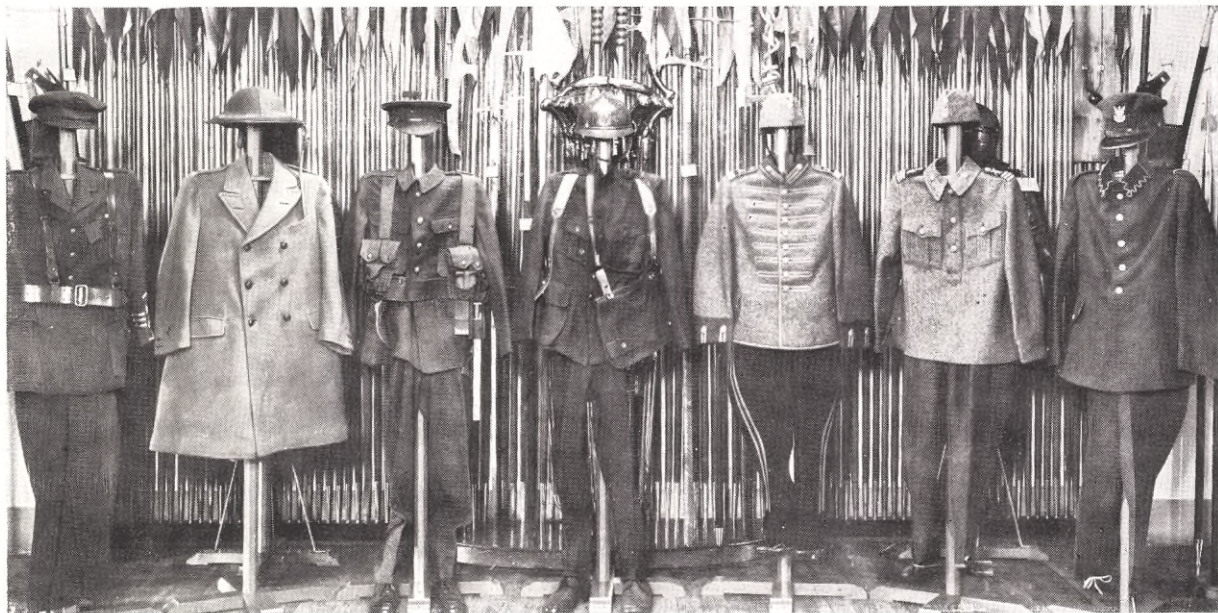

heten är c:a 50 km. i timmen. I vagnen finnes plats för 40 resande och släpvagnar kunna dessutom tillkopplas. Föraren tjänstgör på samma gång som konduktör och skulle han lämna sin plats, eller av någon anledning sättas ur funktion bromsar vagnen automatiskt. Provturerna har givit gott resultat och man väntar att den nya vagnen skall bli en framgångsrik konkurrent med landvägarnes tunga bilar.

Den första sändningen av de från Sydamerika beställda lokomotiven har i dagarna färdigställts vid Nydqvist & Holms verkstäder i Trollhättan. Bilden visar ett av lokomotiven för den brasilianska järnvägen Rio d'Ouro. Maskinerna, som äro byggda för en spårvidd av 1 meter, ha en längd över buffertarna

En ny, praktisk och trevlig motorvagnstyp har insatts i trafik på Västergötland—Göteborgs järnvägsaktiebolags linje. Därmed har ett viktigt initiativ tagits, i det därmed en smalspårig svensk järnväg börjat begagna sig av denna vagnstyp. Motorn har 75 hkrs styrka och normalhastig-

av 15,64 meter och en tjänstevikt av 65 ton. Leveransen är märklig så till vida att det är första gången en skandinavisk firma levererar lok utom Europa. Transporten kommer att ske med en av Johnson-linjens båtar till Rio de Janeiro.

NYA UTLÄNDSKA FÄLTUNIFORMER PÅ ARTILLERIMUSEUM I STOCKHOLM. Fr. v. Tre engelska, en belgisk, två finska och en polsk uniform. — Text å sid. 279. — Efter fotografi. — Klicke: Sjöberg, Gbg.